

De aangifte van nalatenschap: belasting

auteurs: André Culot, *fiscaal adviseur*
Pierre Culot †, *kandidaat-notaris*



VLAAMS GEWEST

Tarief in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden

Belastingsschijven (A)		Per schijf toepasselijk heffingspercentage	Totaal bedrag van de belasting over de voorgaande schijven		Dit tarief wordt toegepast op het netto-aandeel in de onroerende goederen enerzijds, en op het netto-aandeel in de roerende goederen anderzijds, volgens de overeenstemmende gedeelten in kolom A.
van EUR	tot EUR		EUR	EUR	
0	50.000	3	-		
50.000	250.000	9	1.500		
boven de 250.000		27	19.500		

Onder **samenwonenden** wordt verstaan:

- ⊙ 1° de persoon die op de dag van het overlijden van de nalatenschap overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel *Vbis* van het Burgerlijk Wetboek, wettelijk samenwoont met de erflater;
- ⊙ 2° de persoon of personen die op de dag van het overlijden van de nalatenschap ten minste één jaar ononderbroken met de erflater samenwonen en er een gemeenschappelijke huishouding mee voeren.

Tarief tussen andere personen dan personen in rechte lijn, echtgenoten en samenwonenden

Belastingsschijven (A)		Per schijf toepasselijk heffingspercentage		Totaal bedrag van de belasting over de voorgaande schijven		Dit tarief wordt, voor broers en zussen, toegepast op het overeenstemmende gedeelte van het netto-aandeel van elk van de rechtverkrijgenden zoals vermeld in kolom A. Voor alle anderen wordt dit tarief toegepast op het overeenstemmende gedeelte van de som van de netto-aandelen, verkregen door de rechtverkrijgenden van deze groep.
		Tussen broers en zussen	Tussen alle andere personen	Tussen broers en zussen	Tussen alle andere personen	
van EUR	tot EUR	%	%	EUR	EUR	
0	75.000	30	45	-	-	
75.000	125.000	55	55	22.500	33.750	
boven de 125.000		65	65	50.000	61.250	

Gezinswoning: Een afwijking is voorzien voor het netto-aandeel van de echtgenoot of van de samenwonende in de woning die de erflater en zijn echtgenoot of samenwonende tot gezinswoning diende op het ogenblik van overlijden. Die afwijking geldt evenwel niet als de samenwonende die een aandeel verkrijgt in die gezinswoning hetzij een bloedverwant in de rechte lijn van de erflater is, hetzij een rechtverkrijgende is die voor de toepassing van het tarief met een rechtverkrijgende in de rechte lijn wordt gelijkgesteld. Onder gezinswoning wordt voor de toepassing van deze bepaling verstaan: de gezamenlijke hoofdverblijfsplaats van de erflater en zijn overlevende echtgenoot of samenwonende. Een uittreksel uit het bevolkingsregister houdt een weerlegbaar vermoeden in van de samenwoning.

Als gezinswoning wordt eveneens in aanmerking genomen: de laatste gezinswoning van de echtgenoten of samenwonenden, als aan hun samenwonen een einde is gekomen, hetzij door de feitelijke scheiding van de echtgenoten of van de personen die overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel *Vbis*, van het Burgerlijk Wetboek samenwonen, hetzij door een geval van overmacht dat tot op het ogenblik van het overlijden heeft voortgeduurd, hetzij door de verplaatsing van de hoofdverblijfsplaats van één of beide betrokkenen naar een rust- of verzorgingsinstelling, een serviceflatgebouw of een woningcomplex met dienstverlening.

De schulden en de begrafenis kosten worden bij voorrang aangerekend op de roerende goederen en op de goederen vermeld in artikel 60', tenzij de aangevers bewijzen dat het schulden betreft die specifiek werden aangegaan om onroerende goederen te verwerven of te behouden.

Als de langstlevende echtgenoot of samenwonende een deel verkrijgt in de gezinswoning, wordt zijn aandeel in de schulden van de nalatenschap die specifiek werden aangegaan om die woning te verwerven of te behouden evenwel steeds bij voorrang aangerekend op de waarde van zijn deel in de gezinswoning.

Als er voor de langstlevende echtgenoot of samenwonende die een deel in de gezinswoning verkrijgt, na de toepassing van de vorige twee leden schulden overblijven, worden die eerst aangerekend op de overblijvende waarde van de aan het tarief onderworpen onroerende goederen, vervolgens op de overblijvende waarde van het roerend actief en de goederen vermeld in artikel 60', en ten slotte op de overblijvende waarde van dat deel in de gezinswoning.



BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Tarief in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden

Belastingsschijven		Per schijf toepasselijk heffings- percentage	Totaal bedrag van de belasting over de voorgaande schijven
van EUR	tot EUR	%	EUR
0,01	50.000,00	3	-
50.000,01	100.000,00	8	1.500,00
100.000,01	175.000,00	9	5.500,00
175.000,01	250.000,00	18	12.250,00
250.000,01	500.000,00	24	25.750,00
boven de 500.000,00		30	85.750,00

Tarief tussen broers en zussen

Belastingsschijven		Per schijf toepasselijk heffings- percentage	Totaal bedrag van de belasting over de voorgaande schijven
van EUR	tot EUR	%	EUR
0,01	12.500,00	20	-
12.500,01	25.000,00	25	2.500,00
25.000,01	50.000,00	30	5.625,00
50.000,01	100.000,00	40	13.125,00
100.000,01	175.000,00	55	33.125,00
175.000,01	250.000,00	60	74.375,00
boven de 250.000,00		65	119.375,00

Onder **samenwonende** wordt verstaan de persoon die zich in de toestand van wettelijke samenwoning bevindt in de zin van titel Vbis van boek III van het Burgerlijk Wetboek.

Tarief tussen ooms of tantes en neven of nichten

Dit tarief wordt toegepast op de samengenomen aandelen van die personen in de belastbare waarde van de goederen.

Belastingsschijven		Per schijf toepasselijk heffings-per- centage	Totaal bedrag van de belasting over de voorgaande schijven
van EUR	tot EUR	%	EUR
0,01	50.000,00	35	-
50.000,01	100.000,00	50	17.500,00
100.000,01	175.000,00	60	42.500,00
boven de 175.000,00		70	87.500,00

Tarief tussen alle andere personen

Dit tarief wordt toegepast op de samengenomen aandelen van die personen in de belastbare waarde van de goederen.

Belastingsschijven		Per schijf toepasselijk heffings-per- centage	Totaal bedrag van de belasting over de voorgaande schijven
van EUR	tot EUR	%	EUR
0,01	50.000,00	40	-
50.000,01	75.000,00	55	20.000,00
75.000,01	175.000,00	65	33.750,00
boven de 175.000,00		80	98.750,00

Gezinswoning: Van het recht van successie en van overgang bij overlijden wordt vrijgesteld, het netto-aandeel van de rechtverkrigende echtgenoot of samenwonende in de woning die de erflater en zijn echtgenoot of samenwonende tot gezinswoning diende op het ogenblik van het overlijden.

Deze vrijstelling geldt niet als de samenwonende die een aandeel verkrijgt in de gezinswoning, een bloedverwant in de rechte lijn van de erflater is of een rechtverkrigende die voor de toepassing van het tarief met een bloedverwant in de rechte lijn wordt gelijkgesteld, of een broer of zus, neef of nicht, oom of tante van de erflater is.

Als gezinswoning wordt eveneens in aanmerking genomen de laatste gezinswoning van de echtgenoten of samenwonenden als aan hun samenwonen een einde is gekomen, hetzij door de feitelijke scheiding van de echtgenoten of van de personen die overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel Vbis, van het Burgerlijk Wetboek samenwonen, hetzij door een geval van overmacht dat tot op het ogenblik van het overlijden heeft voortgeduurd.

Betreffende overmacht en het afrekken van schulden: zie art. 55bis.

Hoofdverblijfplaats: Wanneer de nalatenschap van de erflater tenminste een deel in volle eigendom van het gebouw inhoudt die de erflater op het ogenblik van zijn overlijden tenminste vijf jaar tot hoofdverblijfplaats heeft gediend en indien deze woning verkregen wordt door een erfgenaam in rechte lijn of **door de samenwonende van de erflater niet bedoeld in artikel 55bis**, wordt het recht dat van toepassing is op de nettowaarde van zijn deel in deze woning, in afwijking van tabel I van het artikel 48, vastgesteld als volgt:

- ☞ op de eerste schijf van 50.000 euro: 2 %;
- ☞ op de schijf van 50.000 euro tot 100.000 euro: 5,3 %;
- ☞ op de schijf van 100.000 euro tot 175.000 euro: 6 %;
- ☞ op de schijf van 175.000 euro tot 250.000 euro: 12 %.

De aanspraak op het voordeeltarief gaat niet verloren wanneer de erflater zijn hoofdverblijfplaats in het bedoelde gebouw niet heeft kunnen behouden wegens overmacht.

Betreffende overmacht en het afrekken van schulden: zie art. 60ter.



WAALS GEWEST

Belastingsschijven		Tarief in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen wettelijk samenwonenden	
van EUR	tot EUR	%	EUR
0,01	12.500,00	3	-
12.500,01	25.000,00	4	375,00
25.000,01	50.000,00	5	875,00
50.000,01	100.000,00	7	2.125,00
100.000,01	150.000,00	10	5.625,00
150.000,01	200.000,00	14	10.625,00
200.000,01	250.000,00	18	17.625,00
250.000,01	500.000,00	24	26.625,00
boven de 500.000,00		30	86.625,00

Onder **wettelijk samenwonende** wordt verstaan: de persoon die op de dag van het overvallen van de nalatenschap met de erflater samenwoonde en die met hem een verklaring van wettelijke samenleving afgelegd had overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel Vbis van het Burgerlijk Wetboek, en de persoon die op de dag van het overvallen van de nalatenschap met de erflater samenwoonde of met hem een gemeenschappelijke gewone verblijfplaats overeenkomstig art. 4, Wb. IPR had en een relatie van samenleven overeenkomstig Hoofdstuk 4 Wb. IPR.

Belastingsschijven		Tussen broers en zussen		Tussen ooms of tantes en neven of nichten		Tussen alle andere personen	
van EUR	tot EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR
0,01	12.500,00	20	-	25	-	30	-
12.500,01	25.000,00	25	2.500,00	30	3.125,00	35	3.750,00
25.000,01	75.000,00	35	5.625,00	40	6.875,00	60	8.125,00
75.000,01	175.000,00	50	23.125,00	55	26.875,00	80	38.125,00
boven de 175.000,00		65	73.125,00	70	81.875,00	80	118.125,00

Gezinswoning: Indien de erfopvolging van de overledene minstens één aandeel in volle eigendom in het onroerend goed bevat waar de overledene zijn hoofdverblijfplaats had sinds minstens vijf jaar op datum van zijn overlijden, en dat onroerend goed, geheel of gedeeltelijk bestemd voor bewoning en gelegen in het Waalse Gewest, verkregen wordt door een erfgenaam, een legataris of een begiftigde in rechte lijn, door de echtgenoot of door de wettelijk samenwonende van de overledene, wordt het successierecht dat van toepassing is op de nettowaarde van zijn aandeel in die woning na aftrek (in voorkomend geval) van de waarden van het beroepsdeel van dat onroerend goed, onderworpen aan het verlaagde percentage van artikel 60bis, vastgesteld volgens het tarief aangegeven in onderstaande tabel (Wb. Succ., art. 60ter).

Voor de toepassing van die bepaling blijkt het feit dat de overledene zijn hoofdverblijfplaats had in het onroerend goed in kwestie, behoudens bewijs van het tegendeel, uit een uittreksel van het bevolkings- of vreemdelingenregister.

Het voordeel van het verlaagde tarief blijft behouden, zelfs indien de overledene zijn hoofdverblijfplaats niet in het onroerend goed heeft kunnen handhaven wegens overmacht of om dwingende reden van medische, familiale, beroeps- of maatschappelijke aard.

Belastingsschijven		Echtgenoot/ echtgenote of wettelijk samenwonende		Erfgenaam, begiftigde, legataris in de rechte lijn	
van EUR	tot EUR	%	EUR	%	EUR
0,01	25.000,00	0	-	1	-
25.000,01	50.000,00	0	-	2	250,00
50.000,01	160.000,00	0	-	5	750,00
160.000,01	175.000,00	5	-	5	6.250,00
175.000,01	250.000,00	12	750,00	12	7.000,00
250.000,01	500.000,00	24	9.750,00	24	16.000,00
boven de 500.000,00		30	69.750,00	30	76.000,00

Onder dwingende reden van medische aard in de zin van dit artikel wordt meer bepaald een toestand van behoefte aan verzorging voor de overledene, diens echtgeno(o)t(e), wettelijk samenwonende, kinderen of kinderen van zijn/haar echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende verstaan, die opgetreden is na aankoop van de woning en waardoor de overledene in de onmogelijkheid verkeert om de woning te blijven betrekken, zelfs bijgestaan door zijn gezin of een gezinszulporganisatie.

Onder nettowaarde dient de waarde van het aandeel in de woning bedoeld in § 1 te worden verstaan, verminderd met het saldo van de schulden en de begrafeniskosten na toerekening op de goederen bedoeld bij art. 60bis, zoals bepaald in art. 60bis, § 2, met uitsluiting van de schulden die in het bijzonder betrekking hebben op andere goederen.

Ab intestat en vacante nalatenschap, twijfelachtige devolutie

Zekerheid over een devolutie louter op basis van verklaringen van bekende of mogelijke erfgenamen is eigenlijk een 'contradictio in terminis'.

De nodige opzoekingen kunnen lang duren en complex zijn, en het risico op betwisting is reëel. De gevolgen hiervan zijn soms niet te overzien.

Een beroep doen op een professioneel genealoog kan heel wat problemen en risico's vermijden.

Wij zijn in meer dan 7500 dossiers van verschillende aard tussengekomen:

- ⦿ Opsporing van erfgenamen in België en het buitenland;
- ⦿ Opzoeking van eigenaars (van verlaten panden of gronden);
- ⦿ Speurwerk naar onbekende of verdwenen begunstigen van levensverzekeringen;
- ⦿ Het verzamelen van akten van Burgelijke Stand;
- ⦿ Opstelling van stambomen;
- ⦿ Berekening van het erfdeel;
- ⦿ Toezicht op de devolutie;
- ⦿ Vertegenwoordiging van de teruggevonden erfgenamen (die in het buitenland wonen) met het oog op de erfenisverdeling;
- ⦿ Repatriëring van activa
- ⦿ Administratieve & "vertaal" ondersteuning

Genealogie Decuyper werkt dagelijks samen met talrijke buitenlandse vakgenoten om de takken van families terug te vinden over de hele wereld.

NIEUW: Filiaal in Quebec voor alle Noord-Amerikaanse opzoekingen.

Beroepsaansprakelijkheid: AG Insurance

Auteurs: André Culot: *belastingconsulent I.A.B., registratie- en erfenisrecht adviseur, consultant voor PricewaterhouseCoopers, Hoogleraar bij de ESSF, de EFP en de FUCaM, wetenschappelijke medewerker bij de ULg, Hoofdredacteur van de Recueil général de l'enregistrement et du notariat*
 PierreCulot: *Candidaat-notaris, behaalde een diplomain Fiscaalwetenschap (ESSF) en was Hoogleraar bij de EFP, de FUCaM en de Instituut van de Accountants*

Wetenschappelijk comité: Prof. dr. Hélène Casman, *hoogleraar VUB/ULB, erenotaris*
 Mr Pierre Nicaise, *maitre de conférences UCL, notaire associé*

Verantwoordelijke uitgever: Genealogie DECUYPER, Priester Cuypersstraat 3, 1040 Brussel
 www.gendec.be - info@gendec.be
 Tel.: 02 478 02 36 - Fax: 02 478 00 68

Ontwerp en vormgeving: LumaDox - www.lumadox.be - info@lumadox.be

Vlaamse overheid



REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST



Wallonie



© Genealogie DECUYPER, 2014 Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.



**In dezelfde collectie, beschikbaar op aanvraag.
 PDF en Ipad versie te downloaden op www.gendec.be:**

- ⦿ De erfopvolging (auteur: André Culot)
- ⦿ Vergelijkende tabel van gewestelijke schenkingsrechten inzake overdracht van ondernemingen (auteur: André Culot)

In samenwerking met la Revue du notariat belge:

- ⦿ Kapitalisatie van het vruchtgebruik (auteur: Jean-Luc Ledoux)
- ⦿ Kapitalisatie van het eventueel vruchtgebruik (auteur: Jean-Luc Ledoux)